

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

**בג"ץ 4189/18
בג"ץ 5558/18
בג"ץ 512/19**

1. מועצה מקומית טורעאן
2. מועצה מקומית כאבול
3. מועצה אזורית חוף כרמל
על ידי ב"כ עוה"ד תומר מירו
מרחוב התמר 46, עין אילה, 30825
מייל: tommrtmavraz@gmail.com

העותרות בבג"ץ 4189/18

עיריית ערד
על-ידי ב"כ עוה"ד אפי מיכאלי
מרחוב הנחושת 10, תל-אביב יפו 6971072
טלפון: 03-6439911; פקס': 03-6439966

העותרת בבג"ץ 5558/18

יונס דהאבשה ו-172 אח'
באמצעות ב"כ עוה"ד מאיסנה מוראני ואח'
עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
רח' יפו 94, ת.ד. 8921, חיפה 31090
טל': 04-9503160; פקס': 04-9503140

העותרים בבג"ץ 512/19

נ ג ד

1. ממשלת ישראל
2. המועצה הארצית לתכנון ולבניה
על-ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466590; פקס': 02-6467011
3. מרכז השלטון המקומי, עמותה רשומה מס' 580002244
רחוב הארבעה 19, תל אביב 64739
טלפון: 03-6844222; פקס': 096844201
4. מרכז המועצות האזוריות, עמותה רשומה מס' 580007920
רח' שדרות שאול המלך 8, ת"א
טלפון: 03-6929923; פקס': 03-6952045

המשיבים בבג"ץ 4189/18

1. המועצה הארצית לתכנון ולבניה
2. ממשלת ישראל
3. משרד הבריאות
4. המשרד להגנת הסביבה
על-ידי פרקליטות המדינה, בסכך
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466590; פקס': 02-6467011
5. חברת רותם-אמפרט נגב בע"מ
על-ידי משרד אגמון ושות'
יגאל אלון 98, תל-אביב
טלפון: 03-6078607; פקס': 03-6078666

המשיבים בבג"ץ 5558/18

1. המועצה הארצית לתכנון ולבנייה
2. הממשלה

על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טל': 02-6466167; פקס: 02-6467011

3. חברת רותם – אמפרט נגב בע"מ

על-ידי משרד אגמון ושות'
יגאל אלון 98, תל-אביב

טלפון: 03-6078607; פקס: 03-6078666

המשיבים בבג"ץ 512/19

הודעה מטעם המדינה

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 3.9.20, מוגשת בזאת הודעה מטעם המדינה.
 2. כזכור, במסגרת הודעת העדכון מטעם המדינה שמועד הגשתה נקבע ליום 1.11.20, התבקשה המדינה לעדכן בדבר החלטת מנכ"לית מינהל התכנון בדבר מתווה בחינת ההיבטים הבריאותיים בהתאם לאמור בהחלטת קבינט הדיור מיום 5.3.18 (להלן: **המתווה**).
 3. ביני לביני, ביום 26.10.20, הגישה המשיבה 5 בבג"ץ 5558/18 (להלן: **חברת רותם-אמפרט**) בקשה מטעמה, במסגרתה התבקש בית המשפט הנכבד לקבוע כי "תצהירי תשובה יוגשו תוך חודש מהמועד שנקבע להגשת הודעת העדכון מטעם המדינה, קרי עד יום 1.12.2020; ולקבוע דיון למועד קרוב לאחר הגשת תצהירי התשובה".
 4. המדינה תתכבד לעדכן, כי בהמשך לישיבה מסכמת שהתקיימה ביום 24.10.20 בראשות מ"מ מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מנכ"ל משרד הבריאות, מנכ"ל משרד האנרגיה, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, מנכ"לית מינהל התכנון ובהשתתפות גורמי מקצוע בקרב המשרדים השונים, הושגה הסכמה בין משרדי הממשלה הנוגעים בדבר בנוגע למתווה לבחינת ההיבטים הבריאותיים של תכנית לכרייה וחציבה, והמתווה נחתם היום על ידי מנכ"לית מינהל התכנון.
- צילום המתווה המוסכם מצורף ומסומן מש1.**
5. על מנת לקדם את בירור ההליך, עמלים גורמי המדינה על גיבוש תצהיר התשובה והמענה לצווים על תנאי שניתנו, וטיוטה שגובשה בפרקליטות המדינה תועבר בימים הקרובים להערות הגורמים הרלוונטיים במשרדי הממשלה השונים.
 6. בנסיבות אלה, המדינה תציע כי יתאפשר לה להגיש את תצהיר התשובה לא יאוחר מיום 1.12.20 (בשים לב לבקשת המשיבה 5 מיום 26.10.20).

7. בשלב זה ועד להגשת תצהיר התשובה מטעם המדינה, לא יאושרו תכניות מפורטות לפי תמ"א 14/ב ולפיכך לא נגרם לעותרים כל נזק מהדחיה המבוקשת.

8. יובהר גם, כי על פי הצפי של המועצה הארצית, עד לסוף שנה זו לא תתקבל החלטה להעביר את התכניות המפורטות של שדה בריר (תמ"א 1/1/14), מחצבת גולני (תמ"א 14/9) ומחצבת אשרת מזרח (תמ"א 10/14) להערות הוועדות המחוזיות ולהשגות הציבור. ככל שיחול שינוי בצפי זה, תודיע על כך המדינה לבית המשפט הנכבד מבעוד מועד.

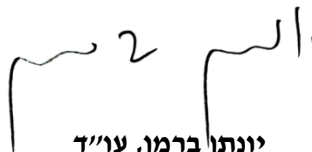
היום,

י"ד בחשון תשפ"א

01 בנובמבר 2020

אבי טוויג, עו"ד
עוזר במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

יונתן ברמן, עו"ד
סגן בכיר א' במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

י"ד בחשוון התשפ"א
1 בנובמבר 2020
למח. 151-2020

בחירת היבטים בריאותיים בתוכניות מפורטות לכרייה ולחציבה

1. ביום 5.3.18 דן קבינט הדיור בערר שהוגש על תמ"א 14ב, תכנית מתאר ארצית לכרייה ולחציבה, והחליט לאשרה תוך שהוא רשם בפניו סיכום בינמשרדי בעניין בחירת היבטים בריאותיים בתוכניות מפורטות לכרייה ולחציבה, לפיו יוקם צוות בראשותי ובהשתתפות נציגי משרד האוצר, משרד הבריאות, המשרד להגנת הסביבה, משרד התחבורה ומשרד האנרגיה. עוד נקבע כי הצוות יגבש ויגיש אלי המלצות למתודולוגיה לבחירת ההיבטים הבריאותיים בתוכניות, קריטריונים והנחיות לבחינה זו ולאופן הסדרתם. כמו כן נקבע כי בהכנת כל תכנית מפורטת לכרייה ולחציבה לפי תמ"א 14ב, מוסד התכנון הרלבנטי יבחן את ההיבט הבריאותי, וזאת בכפוף להחלטה שתתקבל בנושא.
2. הצוות הבינמשרדי קיים מספר פגישות, במסגרתן נבחנה המתודולוגיה שהציע משרד הבריאות ביחס לנעשה כיום בתסקירי ההשפעה על הסביבה של מחצבות, זאת, בין היתר, בהתייחס למתודולוגיה המקובלת במדינות מערב אירופה וארה"ב בעניין זה. בהתאם לעמדת רוב חברי הצוות, למעט משרד הבריאות, השפעת המחצבה על הסביבה, כפי שהיא נבחנת במסגרת תסקיר ההשפעה על הסביבה, בוחנת באופן מקיף ומעמיק, את ההשלכות הבריאותיות של הסיכונים הסביבתיים הצפויים מהמחצבה ובעיקר את זיהום האוויר. בחינה זו נעשית על ידי המשרד להגנת הסביבה וזאת בהתאם לקבוע בחוק אוויר נקי לתקנות ולכללים מכוחו ובהתאם לאחריותו ליישום חוק זה. מטרת החוק כפי שהוגדרה על ידי המחוקק הינה " להביא לשיפור של איכות האוויר וכן למנוע ולצמצם את זיהום האוויר, בין השאר על ידי קביעת איסורים וחובות בהתאם לעקרון הזהירות המונעת, והכל לשם הגנה על חיי אדם, בריאותם ואיכות חייהם של בני אדם..." בהתאם לזאת הצוות המליץ על מתווה לעיבוי הבדיקה במסגרת תסקיר ההשפעה על הסביבה, באופן המתיישב עם חוק אוויר נקי וכמענה לחלק מהסוגיות שהעלה משרד הבריאות.
3. לאחר שהוצגו לי המלצות הצוות קיימתי עוד מספר ישיבות עם נציגי המשרדים יחד ולחוד, זאת על מנת ללבן את הסוגיות הדורשות ליבון ולהעמיק בהן. בנוסף, התקיימה ישיבה בהשתתפות מנכ"לי המשרדים הרלבנטיים ובראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה על מנת לגבש עמדה אחידה בנושא.
4. לאחר ששמעתי את עמדותיהם של נציגי כל המשרדים הרלבנטיים, הגעתי לכלל מסקנה כדלקמן:
 - א. תסקיר ההשפעה על הסביבה כפי שהוא נערך כיום כולל, בין היתר, בחינה של השפעות התכנית בהתייחס לערכים סביבתיים הקבועים ברגולציה הסביבתית. בתסקיר ניתן דגש על שימושים רגישים בסביבת המחצבה כגון אזורי מגורים, גני ילדים, בתי ספר, מרפאות וכיו"ב. ערכים סביבתיים אלה נקבעים גם בהתחשב בהשפעות בריאותיות על האדם ולכן בחינת השפעה על הסביבה לוקחת בחשבון, באופן מובנה, גם בחינה בריאותית של מפגעים סביבתיים בתחומים של איכות אוויר, קרינה ורעש, תוך בחינה של היבטים סביבתיים נוספים כגון ערכיות שטחים פתוחים אשר יש להם תועלת בשמירה על רווחת האדם.
 - ב. בכל הנוגע לאיכות אוויר, תסקיר השפעה על הסביבה בוחן עמידה ביערכי סביבה' כפי שנקבעו בתקנות אוויר נקי (ערכי איכות אוויר)(הוראת שעה), תשע"א-2011. חריגה מערכי הסביבה מהווה זיהום אוויר חזק או בלתי סביר והיא מהווה עבירה על חוק אוויר נקי. ערכים אלו נקבעו במטרה למנוע, בין השאר, פגיעה בחיי אדם או בבריאותו ובהתבסס על הנהוג בקרב המדינות המפותחות בעולם והמלצות ארגונים בינלאומיים ובכללם ארגון הבריאות העולמי.

